

Fundacja Sikorskich.

(Obacz Dodatek tygodniowy z roku 1856, Nr. 51, z r. 1858 Nr. 17 i z r. 1859, Nr. 20.)

Zamknięcie rachunku fundacji za czas od 1. kwietnia 1859 do 31. marca 1860.

Przychody:		W walucie austriackiej		Wydatki:		W walucie austriackiej		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1. Czynsz dzierżawny z dóbr		4,200	—	1. Podatki z dóbr fundacyjnych bieżące		749	78 ¹ / ₂	
2. Przychód z lasów		46	78	2. Wydatki na drogi, kościoły i inne tym podobne konkurencyje		194	9 ¹ / ₂	
3. Prowizye od kapitałów		1,389	31	3. Taksy i inne należności w skarbu		354	82	
4. Kapitały pobrane		100	—	4. Restauracya budynków		730	48	
Razem		—	5,736	9	5. Służba lasowa i dozór dóbr		216	70
Do tego stan kasy przy otwarciu rachunku		—	—	6. Wydatki administracyjne i przygodne		136	74 ¹ / ₂	
w m. k. 3,290 złr. 23 ¹ / ₂ kr. czyli		—	—	7. Prowizye od kapitałów hipotecz- nych i inne		738	—	
				8. Legata roczne		52	50	
				9. Rozdzielono między zakłady uczest- nictwo mające		900	—	
				10. Kapitały wydane, w obligacjach 3,000 złr. m. k.		3,150	—	
				Zwrócona pożyczka na zastaw w Tow. kredyt.		1,800	—	
				Ogółem wydatków		—	9,113	
				Do tego stan kasy przy zamknięciu ra- chunku		—	77	
				Suma zgodna z Przychodem		—	9,191	
Ogół Przychodów		—	9,191	—				

Wykazane w zeszłorocznym zamknięciu obligacje w kwocie 3.000 złr. m. k. jako nie z bieżących przychodów, lecz z innych wpływów, w części z dawnych remanentów, w części z resztek indemnizacji i z zysków na kursie, pochodzące, zostały z rachunku bieżącego wyłączone i do majątku zakładowego dodane, przez co wykazany w zeszłym roku kapitał zakładowy w obligacjach indemnizacyjnych w sumie . . . . . 22,290 złr. z dodaniem powyższych . . . . . 3,000 „

wynosi teraz razem . . . . . 25,290 złr. z czego jednak jeszcze jakaś część na wykupno służebnictw wrobu włościów w dobrach fundacyjnych będzie musiała być użyta.

Ponieważ z tegorocznych dochodów przedewszystkiem trzeba było zwrócić znaczną kwotę 1,800 zło. wal. au. czyli: 1,800 złr. m. k. w roku poprzednim na zastaw obligacji w towarzystwie kredytowym w celu zaspokojenia należności spadkowych pożyczoną, przeto Zakłady w tej fundacji udział mające mianowicie Głuchoniemych, Ślepych i Dam P. Serca Jezusowego otrzymały w tym roku każdy tylko po 300 złr. zatem mniej niż w poprzednich trzech latach. Wszelako w ciągu ubiegłych trzech lat rozdzielono między powyższe trzy Zakłady w ogóle 3,600 złr., z czego w przecięciu na każdy Zakład rocznie 400 złr. wypada, co też zupełnie zgadza się z pierwszym w r. 1856 na powyższy okres zrobionem wyrachowaniem (Dod. tyg. z r. 1856 N. 51), pomimo że w tym okresie i podatki tak znacznie podniesione zostały, i niespodziewane budowle w dobrach dokonane, a nadto znaczne zaległości z dawniejszych lat spłacone być musiały.

Należące do fundacji dobra Trześniów i Buków zostały w ubiegłym roku w tabuli krajowej na własność fundacji czyli wymienionych wyżej trzech Zakładów ostatecznie zainstalowane.

W tychże dobrach musiano rozpocząć budowę nowych w miej-

sce zdezelowanych zupełnie i lada chwila zawaleniem się grożących stajen na bydło; aby jednak dochodów zanadto nie uszczuplać, ograniczono się na przysposobieniu materiałów budowlanych, a właściwa budowa dopiero w roku bieżącym dokonana będzie.

Istniejący dotąd kontrakt o dzierżawę dóbr fundacyjnych kończy się w maju r. b., z tego powodu tenże kontrakt z dotychczasowemi rzetelnością i dobrym sposobem gospodarowania odznaczającemi się dzierżawcami odnowiony został pod dotychczasowemi dla fundacji ze wszelkich miar korzystnymi warunkami, z tą tylko zmianą, iż z powodu szczupłości lasów i wymagań dobrego gospodarstwa lasowego, z pobieranego dotąd przez dzierżawcę drzewa, odjęto 60 sągów rocznie, a wartość tego według cen miejscowych od czynszu stracono, przez co czynsz roczny na przyszłość na 4,000 zło. wal. au. ustanowiony został.

Przy tej sposobności kontrakt dzierżawny odpowiadało do zmieniionych od czasu jego pierwotnego zawarcia stosunków i przepisów prawnych przerobiony być musiał, a z tego powodu niemożem zataić uczucia szczerzej wdzięczności dla w. Czajkowskiego Dr. praw i adwokata krajowego, który w tej czynności z największą gotowością swą światłą radą wspierał Kuratora fundacji.

Zarówno z innymi dobroczynnymi Zakładami naszego kraju, także fundacja Sikorskich z bolescią uczuła oddalenie się z kraju Jego Excelencyi pana hr. Gołuchowskiego, e. k. Ministra spraw wewnętrznych, którego dobroczynnej opiece pomieniona fundacja pomysłny swój rozwój, niemal cały swój byt zawdzięcza, a który ją będąc Namiesnikiem Jego e. k. Ap. Mości w Galicyi w każdym wypadku swoją przemożną protekcją zaszczycać raczył.

We Lwowie dnia 15. kwietnia 1860.

F. Laskowski,
Kurator fundacji.

Uprawa, wydatek i odstawa tytoniu

W obrębach Jagielnickim, Manasterzyskim i Zabłotowskim w 1859 — 1860.

(Obacz Numer 18 i 19 Dodatku tygodniowego z roku 1859. Tom IX.)

A) Obręb Jagielnicki.

W obrębie magazynu Jagielnickiego	Ilość plantatorów tytoniu	Przestrzeń gruntu zasiewana nasieniem					
		rodzimo-galicyskim		węgiersko-galicyskim		Razem	
		morgi	sążni	morgi	sążni	morgi	sążni
Obwód czortkowski	14,355	—	—	3,248	1,266	3,248	1,266

Odstawa do Jagielnicy. (Waga na funty.)

Gatunki tytoniu	Obwody	Rozklasyfikowanie				P a t r u c h a			Liść do zakopania	Razem
		Wybór	I.	II.	III.	wiązana	czysta	nieczysta		
Węgiersko-galicyski do owicia cygarów . . . . . do krajania	Czortkow- ski	—	57	602	8,255	—	—	—	—	8,884
		—	812,982	1,375,543	1,212,739	194,246	123,304	—	123,979	3,842,793
Ogółem		—	813,039	1,376,145	1,220,964	194,246	123,304	—	123,979	3,851,677

Za całą tę ilość tytoniu na fabrykę przydatnego, wliczając w to: wartość produktu i koszt przewozu zapłacono 241,083 zł. 35½ ct. Biorąc w zestawieniu porównawczem stosunek tej kwoty do przestrzeni gruntu pod uprawę użytego, tudzież do ilości plantatorów i w ogóle do zbioru, okaże się, że w przecięciu:

- a) wydawał jeden morg pod uprawę użyty 1,185 funtów liścia tytoniu, a na pieniądze ze przynosił . . . . . 74 " 22½ "
- b) że na każdego z plantatorów przypadało po 362 sążni kwadr. gruntu, a z nich każdy ze miał po 268 funtów zbioru, czyli na pieniądze po . . . . . 16 " 79½ "
- c) że za cetnar odstawnego tytoniu płacono w przecięciu po . . . . . 6 " 26 "

B) Obręb Manasterzyski.

W obrębie magazynu Manasterzyskiego	Ilość plantatorów tytoniu	Przestrzeń gruntu zasiana nasieniem					
		rodzimo-galicyskim		węgiersko-galicyskim		Razem	
		morgi	sążni	morgi	sążni	morgi	sążni
Obwód brzeżański	2,964	—	—	556	1,252	556	1,252
" czortkowski	1,232	—	—	148	286	148	286
" kołomyjski	78	—	—	15	369	15	369
" stanisławowski	1,598	—	—	359	765	359	765
Razem	5,872	—	—	1,079	1,072	1,079	1,072

Odstawa do Manasterzysk. (Waga na funty.)

Gatunki tytoniu	Z obwodu	Rozklasyfikowanie				P a t r u c h a			Liść do zakopania	Razem
		Wybór	I.	II.	III.	wiązana	czysta	nieczysta		
Liść węgiersko-galicyski do owicia cygarów	Brzeżańskiego	—	1,395	2,273	8,212	—	—	—	—	11,880
	Czortkowskiego	—	—	—	92	—	—	—	—	92
	Kołomyjskiego	—	11	31	243	—	—	—	—	285
	Stanisławowskie	—	355	425	7,214	—	—	—	—	7,994
	Razem	—	1,761	2,729	15,761	—	—	—	—	20,251
do krajania	Brzeżańskiego	—	154,670	197,398	238,261	28,309	12,006	—	3,763	634,407
	Czortkowskiego	—	21,433	47,059	64,780	17,993	3,743	—	4,555	159,563
	Kołomyjskiego	—	3,934	5,217	9,679	501	256	—	—	19,587
	Stanisławowskie	—	102,238	120,601	154,622	28,125	8,937	—	4,363	418,886
	Razem	—	282,275	370,275	467,342	74,928	24,942	—	12,681	1,232,443
Ogółem	—	284,036	373,004	483,103	74,928	24,942	—	12,681	1,252,694	

Za całą tę ilość tytoniu na fabrykę przydatnego, wliczając w to wartość produktu i koszt odstawy wyplacono . . 80,145 zł. 40 cent. Biorąc w zestawieniu porównawczem stosunek tej kwoty do rozległości gruntu użytego pod uprawę, tudzież do ilości plantatorów i w ogóle do zbioru, okaże się że w przecięciu:

- a) wydawał jeden morg pod uprawę użyty 1,161 funtów liścia tytoniu, co na pieniądze czyni . . . . . 74 zł. 27½ cent.
- b) że na każdego z plantatorów przypadło po 294 sążni kwadr. gruntu, a z nich każdy ze miał po 213 funtów zbioru, czyli na pieniądze ze otrzymał . . . . . 13 " 64⁸⁷/₁₀₀ "
- c) że za cetnar odstawnego tytoniu płacono w przecięciu po . . . . . 6 " 39⁷⁸/₁₀₀ "

C) Obręb Zabłotowski.

W obrębie magazynu Zabłotowskiego	Ilość plantatorów tytoniu	Przestrzeń gruntu zasiana nasieniem					
		rodzimo-galicyskim		węgiersko-galicyskim		Razem	
		morgi	sążni	morgi	sążni	morgi	sążni
Obwód kołomyjski	9,723	1,740	24	144	1,559	1,884	1,583
Bukowina	410	78	662	—	948	79	10
Razem	10,133	1,818	686	145	907	1,963	1,593

Odstawa do Zabłotowa. (Waga na funty.)

Gatunki tytoniu	Z obwodu	Rozklasyfikowanie				P a t r u c h a			Liść do zakopania	Razem
		Wybór	I.	II.	III.	wiązana	czysta	nieczysta		
A) Rodzimo-galicyski										
do owicia cygarów	kołomyjski	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bukowina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	—
wybór	kołomyjski	245,218	—	—	—	—	—	—	—	245,218
	Bukowina	3,903	—	—	—	—	—	—	—	3,903
	Razem	249,121	—	—	—	—	—	—	—	249,121
do krajania	kołomyjski	—	794,640	784,442	787,503	131,871	72,990	—	98,573	2,670,019
	Bukowina	—	23,258	36,370	43,919	19,094	8,775	—	15,658	147,074
	Razem	—	817,898	820,812	831,422	150,965	81,765	—	114,231	2,817,093
B) Węgiersko-galicyski										
do owicia cygarów	kołomyjski	—	5,418	3,430	11,551	—	—	—	—	20,399
	Bukowina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	5,418	3,430	11,551	—	—	—	—	20,399
wybór	kołomyjski	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bukowina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	—
do krajania	kołomyjski	—	70,656	49,466	63,178	16,996	11,085	—	5,566	216,947
	Bukowina	—	234	287	52	102	—	—	—	675
	Razem	—	70,890	49,753	63,230	17,098	11,085	—	5,566	217,622
Powtórzenie.										
Liść rodzimo-galicyski										
do owicia cygarów		—	—	—	—	—	—	—	—	—
wybór		249,121	—	—	—	—	—	—	—	249,121
do krajania		—	817,898	820,812	831,422	150,965	81,765	—	114,231	2,817,083
Liść węgiersko-galicyski										
do owicia cygarów		—	5,418	3,430	11,551	—	—	—	—	20,399
wybór		—	—	—	—	—	—	—	—	—
do krajania		—	70,890	49,753	63,230	17,098	11,085	—	5,566	217,622
	Ogółem	249,121	894,206	873,995	906,203	168,063	92,850	—	119,797	3,304,235

Za wszystkie ten tytoni na fabrykę przydatny wliczając w to wartość produktu i koszty odstawy zapłacono 229,426 zł. 67½ cent.

Biorąc w zestawieniu porównawczem stosunek tej kwoty do rozległości gruntu użytego pod uprawę, tudzież do ilości plantatorów w ogóle do zbioru, okaże się że w przecięciu:

- wydawał jeden morg pod uprawę użyty 1,682 funtów liścia tytoniu, co na pieniądze czyni . . . . . 116 zł. 81⁵⁹/₁₀₀ cent.
- że na każdego plantatora przypadło po 310 sążni kwadr. gruntu, a z nich każdy ze miał po 326 funtów zbioru, czyli na pieniądze ze otrzymał . . . . . 22 " 64¹⁵/₁₀₀ "
- że za cetnar odstawnego tytoniu płacono w przecięciu po . . . . . 6 " 94³⁴/₁₀₀ "

Sumaryczne zestawienie

uprawy, plonu i dostawy tytoniu w liściach w roku 1859 i 1860.

Gatunki nasienia tytoniu	O b w o d y w k t ó r y c h t y t o ñ u p r a w i a n o												Razem					
	Brzezański			Czortkowski			Kołomyjski			Stanisławowski					Bukowina			
	Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana		Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana		Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana		Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana		Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana		Ilość plantatorów	Przestrzeń uprawiana	
	morg.	sa.		morg.	sa.		morg.	sa.		morg.	sa.		morg.	sa.		morg.	sa.	
Rodzimo-galicyskie	—	—	—	—	—	—	767	1,740	24	—	—	—	404	78	662	773	1,818	686
Węgiersko-galicyskie	2,964	556	1,252	15,587	3,396	1,552	9,034	160	328	1,598	359	765	6	—	948	29,587	4,474	45
Razem	2,964	556	1,252	15,587	3,396	1,552	9,801	1,900	352	1,598	359	765	410	79	10	30,366	6,292	731
Przypada na każdego plantatora	—	—	300	—	—	348	—	—	310	—	—	360	—	—	308	—	—	331

Gatunki tytoniu	Odstawiona ilość tytoniu (waga na funty). Z obwodów					Razem
	Brzezańskiego	Czortkowskiego	Kołomyjskiego	Stanisławowskiego	z Bukowiny	
Rodzimo-galicyski	—	—	—	—	—	—
do owicia cygarów	—	—	245,218	—	—	245,218
wybór	—	—	—	—	3,903	3,903
do krajania	—	—	2,670,019	—	147,074	2,817,093
Węgiersko-galicyski	—	—	—	—	—	—
do owicia cygarów	11,880	92	20,684	7,994	—	40,650
do krajania	634,407	4,011,240	236,534	418,886	675	5,301,742
Razem	646,287	4,011,332	3,172,455	426,880	151,652	8,408,606
Przypada zatem	—	—	—	—	—	—
na jeden morg	1,162	1,180	1,669	1,189	1,919	1,336
na jednego plantatora	218	257	324	267	370	277

Za całą tę ilość tytoniu na fabrykę przydatnego, wliczając w to wartość produktu i koszty odstawy, zapłacono 550,655 zł. 43 ent. Biorąc w zestawieniu porównawczem stosunek tej kwoty do rozległości gruntu użytego pod uprawę, tudzież do ilości plantatorów i w ogóle do zbioru, okaże się że w przecięciu:

- a) wydawał jeden morg pod uprawę użyty 1,336 funtów liścia tytoniu, a na pieniądze że przynosił . . . . . 87 zł. 51⁶⁷/₁₀₀ ct.
 b) że na każdego z plantatorów przypadło po 331 sążni kwadratowych gruntu, z czego miał każdy po 277 funtów zbioru, czyli na pieniądze po . . . . . 18 „ 13⁷⁵/₁₀₀ „
 c) że za cetnar odstawnego tytoniu płacono w przecięciu po . . . . . 6 „ 54⁸⁷/₁₀₀ „

Uzupełniając niniejszy wykaz, dodamy cyfry oznaczające, jaka ilość liścia tytoniu przerobiona była po fabrykach tutejszych na tytoń palny, na cygara i tabakę, tudzież jaka ilość tego produktu sprzedana była po składach i magazynach w roku 1858, w okręgu Namiestnictwa lwowskiego. Mianowicie:

A) Fabrykacja tytoniu i tabaki w roku 1858.

Fabryki	Tabaka tarta funtów	Tytoń palny						Stan robotników w przecięciu ludzi	
		Wojskowy kręgi	Zwyczajny węgierski		Cygara				
			po 2 centy	po 3½ cent.	po ½ cent.	po 2 cent.	po 3 cent.		po 4 cent.
		paczki		S z t u k i					
W Wiunikach	354,884	410,200	80.997,000	9.961,000	1.500,000	19.552,000	593,500	665,500	824
W Jagielnicy	—	78,600	6.997,500	4.666,000	198,000	2.486,900	—	—	87
W Manasterzyskach	—	160,600	9.786,000	2.629,000	1.500,000	20.000,000	—	—	562
Razem	354,884	649,400	97.780,500	17.256,000	3.198,000	42.038,900	593,500	665,500	1,473

B) Sprzedaż tytoniu i tabaki w roku 1858.

Powiaty finansowe	Ułatwiali sprzedaż			Na wagę funtów	W austr. mon. złote	Powiaty finansowe	Ułatwiali sprzedaż			Na wagę funtów	W austr. mon. złote
	Magazyńcy	Trafikanci					Magazyńcy	Trafikanci			
		hurtowni	drobni					hurtowni	drobni		
Brody	2	15	620	300,890	196,045	Sanok	1	14	586	330,427	160,492
Brzeżany	1	13	436	337,787	194,934	Stanisławów	1	15	372	361,188	237,560
Bukowina	1	13	747	384,566	284,487	Stryj	1	13	507	344,350	199,222
Kołomyja	1	9	334	124,791	91,059	Tarnopol	3	23	734	402,129	279,906
Lwów	1	7	429	514,489	503,198	Zółkiew	1	16	584	332,104	176,799
Przemysł	1	12	612	422,336	337,434	Razem	15	162	6,540	4.230,463	2.757,731
Sambor	1	12	579	375,406	196,604						

Sprzedane zaś gatunki tytoniu i tabaki, ową wagą objęte, były następujące:

Cygara: sztuk 32.552,400
 Tytoń zwyczajny i węgierski w paczkach . . . . . 78.271,300 paczek.

Tytoń w kręgach i w pakietach . . . . . 368,234 paczek
 Tabaka tarta . . . . . 286,452 funtów.

Starostwo Sanockie.

R. 1402, 1549, 1554, 1557, 1561, 1563, 1564, 1565, 1785.

Wypis z Metryk koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, skuteczną r. 1565 przez Krzystofa Sokołowskiego Starostę rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563.

(Obacz N. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15 i 16 Dodat. tyg.)

Hoczow, dziś Haczów, Wieś. (Ciąg dalszy.)

Z tych każdy na ośmiu prętach roli siedzi:

Nikiel Niebliak,
 Martin Ertel,
 Stancel Rymar,
 Mathis Ramtemkracz,
 Folthim Gethwerth,
 Bartosz Egerth,
 Marcin Polnar,
 Tomasz Sayhan,
 Martinus Sayhan,
 Gregier Rachel,
 Piotr Wianczel.

Z tych każdy na dziewięciu prętach:

Symek Poliak,
 Lorinc Hekierth,
 Georgius Klement,
 Hans Symon,
 Jurek Rymar,
 Mathis Thauemberger,
 Jakob Subarth.

Symon Rachel
 Jurgu Rozembayder
 Foltin Polar

Ci po dziesięć prętów mają.

Matis Materna prętów czternaście.

Z tych każdy na czterech prętach.

Hanus Polnar,
 Martin Jakiel,

Mathias Resz,
 Jozef Niewocki,
 Stancel Kierth,
 Barthos Regiel,
 Synek Sayhan.

Stancel Maslik prętów siedm.

Summa czynszu pieniężnego y za wszystkie insze daniny, czyni: złotych sto czterdzieści y ieden y groszy trzynaście.

Ciż przerecczeni Kmiecie, którzych jest w liczbie szesdziesiąt y sześć, dawu każdy z gospodarstwa swego, owsa pocztowego po korcu iednemu valoris groszy osm; kur po dwoje valoris groszy dwa. To wszystkou czyni złotych dwadzieścia y dwa.

Ciż Kmiecie powinni byli pierwej każdego roku przywieść tramów trzydzieści do Krosieńskiego mlyna tarcicznego; ale iż tramy z górnych wsi ludzie teraz spuszezają wodę, Wistokiem y inszemi rzekami do mlynów, tedy teraz to wożenie tramów pięniędzmi odkupują, dawując za każdy tram po groszy osm. To uczyni złotych osm.

Kmiecie przerecczeni powinni z każdego łanu robić w rok dni dziewięć do folwarku Beskiego. Kt mu powinni kamienie, wapno, drzewo wozić do budowania zamku Sanockiego, a na tę robotę wyprawiają wozów dwanaście ze wsi gdy iedno potrzeba.

Thamże ma wyoststwo Pan Siemienski Kasztelan Sanocki; od którego podanych na sześciu łanach siedzących, przychodzi podymnego i spisnego groszy osmnaście.

Summa wszystkich pożytków ze wsi Hoczowa na ten czas czyni złotych sto siedm dziesiąt y dwa y grosz ieden.

(C. d. n.)